

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ &
ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Β' ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ &
ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/νση: Αν. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Πληροφορίες: Ι. Προκοπίου, Ν. Παπαθανασόπουλος
Τηλέφωνο: 210 344 2173, 210 3442840
E-mail: te-ds@minedu.gov.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Πληροφορίες: Β. Παπαβρόντος
Τηλέφωνο: 210 3442249
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Πληροφορίες: Α. Βάρλα
Τηλέφωνο: 210 3443272
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Πληροφορίες: Ο. Μαραγκού
Τηλέφωνο: 210 3442212
Δ/ΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Πληροφορίες: Φ. Λυμπεροπούλου
Τηλέφωνο: 210 3442933
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ
Πληροφορίες: Χ. Μπάκα
Τηλέφωνο: 210 3442330

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Μαρούσι, 25-1-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 8481/Θ2

ΠΡΟΣ:

- Όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης
- Όλους τους Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης (μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης)
- Όλες τις Διευθύνσεις Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης
- Σχολικές μονάδες Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης (μέσω των Δ/νσεων Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης)
- Δίκτυο Σχ. Βιβλιοθηκών Π/θμιας Εκπαίδευσης
mail: libpe@sch.gr
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών κ' Επαγγελματιών
info@sivitanidios.edu.gr

ΘΕΜΑ: «Εκδηλώσεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος - 27 Ιανουαρίου τ.έ.»

Στην 20^η Σύνοδο της Μόνιμης Διάσκεψης των Υπουργών Παιδείας του Συμβουλίου της Ευρώπης που πραγματοποιήθηκε στις 15-17 Οκτωβρίου 2000 στην Κρακοβία, υιοθετήθηκε η πρόταση για τη θεσμοθέτηση Ημέρας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος και την πρόληψη των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας στα σχολεία (άρθρο 9 της Διακήρυξης των Υπουργών Παιδείας).

Η Ελληνική Βουλή με το νόμο 3218/2004 (ΦΕΚ Α' 12) καθιέρωσε την 27^η Ιανουαρίου ως ημέρα μνήμης των Ελλήνων Εβραίων μαρτύρων και ηρώων του Ολοκαυτώματος, ενώ και ο ΟΗΕ με το Ψήφισμα

A/RES/60/7 της 1ης Νοεμβρίου του 2005, καθιέρωσε την ίδια ημέρα ως Διεθνή Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος.

Στο πλαίσιο αυτό, καλούνται οι σχολικές μονάδες την **Τετάρτη 27 Ιανουαρίου 2021** να αφιερώσουν **δύο (2) διδακτικές ώρες σε εκδηλώσεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την προαναφερόμενη Ημέρα Μνήμης**. Στις σχετικές δράσεις προτείνεται να συμμετέχουν διαδικτυακά, οργανώνοντας ή/και πλαισιώνοντας δραστηριότητες και οι Σχολικές Βιβλιοθήκες του Δικτύου Σχολικών Βιβλιοθηκών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (στο μέτρο που επιτρέπεται από τις έκτακτες συνθήκες λόγω της πανδημίας COVID 19 και σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις και οδηγίες). Προτεινόμενο θέμα είναι «**Το Ολοκαύτωμα και οι Έλληνες Εβραίοι**», το οποίο αποτελεί και το θέμα του 7^{ου} Μαθητικού διαγωνισμού δημιουργίας βίντεο που διοργανώνεται από τη Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων και το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος για τους/τις μαθητές/-τριες Α' και Β' Λυκείου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον κατωτέρω σύνδεσμο:

<https://www.minedu.gov.gr/lykeio-2/mathites-lykeiou/46901-04-11-20>

Ως συνοδευτικό του εν λόγω διαγωνισμού, αλλά και ως εκπαιδευτικό υλικό που εκφράζει γενικότερο μήνυμα κατά του ρατσισμού και υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προτείνεται για τις σχολικές μονάδες **Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** η προβολή του βίντεο «**Να το μάθουν όλοι**», διάρκειας 8:37'. Το βίντεο πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος και τη συνδρομή της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και έχει λάβει έγκριση από το ΙΕΠ.

Επισυνάπτουμε την υπερσύνδεση του βίντεο στο YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=H7qIv-NEtU&feature=youtu.be>

Γενικότερα, οι δραστηριότητες που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της Ημέρας Μνήμης μπορούν να περιλαμβάνουν διαλογικές συζητήσεις, ψηφιακές εκθέσεις και εφαρμογές, προβολή ταινιών ή συναφούς εκπαιδευτικού υλικού, ανάγνωση κειμένων και εργασιών, με όποιον τρόπο θεωρούν οι εκπαιδευτικοί, σε συνεργασία με τις διευθύνσεις των σχολικών μονάδων, ότι είναι πρόσφορο να ενεργήσουν κάτω από τις έκτακτες συνθήκες στις οποίες καλείται η σχολική κοινότητα να συμμορφωθεί λόγω της πανδημίας COVID 19. **Στόχος των παραπάνω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων είναι να γνωρίσουν οι μαθήτριες και οι μαθητές τι συνέβη στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Μέσα από ιστορικά στοιχεία, φωτογραφίες και μαρτυρίες μπορούν να μάθουν για την τύχη των Εβραίων και των άλλων θυμάτων του Ολοκαυτώματος, όπως και να συζητήσουν τη σημασία των ηθικών ζητημάτων, που προκύπτουν για τη ζωή μας σήμερα.**

Οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν τη δράση συνιστάται να απευθύνονται στο **Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος** (τηλ. 2103225582, fax: 2103231577, e-mail: info@jewishmuseum.gr, ιστοσελίδα: www.jewishmuseum.gr, ταχ. δ/ση: Νίκης 39, Αθήνα 105 57) προκειμένου να λάβουν περισσότερες πληροφορίες για το προτεινόμενο θέμα και σχετικές οδηγίες για την παρουσίασή του.

Συγκεκριμένα, το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος προτείνει μια σειρά από παλαιότερα και νέα εκπαιδευτικά προγράμματα, ειδικά προσαρμοσμένα στις συνθήκες της πανδημίας. **Στο πλαίσιο των νέων συνθηκών διαδικτυακής και ασύγχρονης εκπαίδευσης, το ΕΜΕ ανάρτησε στην ιστοσελίδα του ψηφιακές εκθέσεις, εφαρμογές και εκπαιδευτικά προγράμματα, καθώς και εκπαιδευτικό υλικό**

εστιασμένο στην διδασκαλία του Ολοκαυτώματος, για να προσφέρει την δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να τα αξιοποιήσουν ακόμη και στην ψηφιακή τους τάξη. Έχουν σχεδιαστεί τρία νέα εκπαιδευτικά προγράμματα, ειδικά για τη φετινή χρονιά, τα οποία μπορούν να πραγματοποιηθούν και διαδικτυακά. Επιλέχθηκαν τρεις διαφορετικές μαρτυρίες που αναδεικνύουν διαφορετικές πτυχές της ιστορίας του Ολοκαυτώματος. Το κάθε πρόγραμμα απευθύνεται σε διαφορετική ηλικιακή ομάδα (από μαθητές/-τριες των τελευταίων τάξεων του δημοτικού έως μαθητές/-τριες Λυκείου). Ο σχετικός σύνδεσμος είναι:

<https://www.jewishmuseum.gr/ekpaideytikes-drasesis-gia-tin-diethni-imeramnimis-thymaton-toy-olokaytomatos/>

Στην ιστοσελίδα του Εβραϊκού Μουσείου στην Γωνιά των Εκπαιδευτικών (<https://www.jewishmuseum.gr/i-gonia-ton-ekpaideytikon/>) υπάρχει εποπτικό βοηθητικό υλικό (βιβλιογραφία, προτεινόμενες ταινίες, ιστοσελίδες, χρονολόγιο), καθώς και εκπαιδευτικές προτάσεις, παρουσιάσεις και σχέδια μαθημάτων που υλοποιήθηκαν από εκπαιδευτικούς σε προηγούμενες σχολικές χρονιές.

Παρακαλούνται οι εκπαιδευτικοί που θα προχωρήσουν στην πραγματοποίηση κάποιου προτεινόμενου προγράμματος του ΕΜΕ να ενημερώσουν σχετικά το Μουσείο.

Επίσης, στην υπερσύνδεση <https://vimeo.com/ondemand/longestjourney> οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρακολουθήσουν το τρέιλερ του ντοκιμαντέρ «The Longest Journey: Rhodes-Auschwitz» και οι ενδιαφερόμενοι για **δωρεάν προβολή** του ντοκιμαντέρ έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν την παρακάτω υπερσύνδεση, η οποία θα είναι προσβάσιμη από το πρωί της 27^{ης} Ιανουαρίου 2021: <https://www.facebook.com/IsraelinGreece>, δωρεά της Πρεσβείας του Ισραήλ στην Αθήνα.

Εν συνεχεία, από τις εκδηλώσεις του Δήμου Θεσσαλονίκης, Διεύθυνση Πολιτισμού και Τουρισμού, 55^α Δημήτρια, 05-26 Οκτωβρίου 2020 οι εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση σε τρεις δραματοποιημένες μαρτυρίες υπό τον τίτλο «Μη με ξεχάσετε». Πρόκειται για επιστολές, από το ομώνυμο βιβλίο του Λεόν Σαλτιέλ, που υπέγραψαν στα δίσεκτα χρόνια της γερμανικής κατοχής τρεις Εβραίες μητέρες απευθυνόμενες στους γιους τους από το γκέτο της Θεσσαλονίκης. Οι σχετικοί σύνδεσμοι είναι:

«Μη με ξεχάσετε» - Θεσσαλονίκη: Ιερουσαλήμ των Βαλκανίων

Μέρος 1ο

<https://e-dimitria.gr/ekdhlwseis/mi-me-ksechasete-1/?do=theater>

«Μη με ξεχάσετε» - Περίκλειστοι

Μέρος 2ο

<https://e-dimitria.gr/ekdhlwseis/mi-me-ksechasete-2/?do=theater>

«Μη με ξεχάσετε» - Adio Kerida – Αντίο Αγαπημένη

Μέρος 3ο

<https://e-dimitria.gr/ekdhlwseis/mi-me-ksechasete-3/?do=theater>

Τέλος, προτείνεται στους εκπαιδευτικούς να αντλήσουν ιδέες και υλικό και από τις παρακάτω ιστοσελίδες:

1. Το **Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων** για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: <http://photodentro.edu.gr/lor/>
2. Το ψηφιακό αρχείο της ΕΡΤ: <http://archive.ert.gr/>
3. Την ιστοσελίδα του **Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης**: <http://www.jmth.gr>
4. Την ιστοσελίδα της **Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (INTERNATIONAL HOLOCAUST REMEMBRANCE ALLIANCE – I.H.R.A.)**, στην οποία η Ελλάδα είναι μέλος: <https://www.holocaustremembrance.com>
5. Την ιστοσελίδα του **Ισραηλινού Ιδρύματος για το Ολοκαύτωμα «Yad Vashem»**: <http://www.yadvashem.org/>
6. Την ιστοσελίδα του **Ιστορικού Ινστιτούτου CENTROPA**: <http://www.centropa.org/>
7. Την ιστοσελίδα του **Γαλλικού μουσειακού και ερευνητικού ιδρύματος «Memorial de la Shoah»**: <http://www.memorialdelashoah.org/>

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Εσωτ. Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Α/θμιας, Β/θμιας & Ειδικής Αγωγής.
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων
4. Γενική Διεύθυνση Σπουδών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης
5. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Π/θμιας Εκπ/σης
6. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Δ/θμιας Εκπ/σης
7. Δ/νση Επαγγελματικής Εκπ/σης
8. Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης
9. Δ/νση Υποστήριξης Εκπ/κών Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης Αειφορίας
10. Δ/νση Θρησκευτικής Εκπαίδευσης & Διαθρησκευτικών Σχέσεων
11. Αυτοτελής Δ/νση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
12. Αυτοτελές Τμήμα Πρότυπων και Πειραματικών Σχολείων